

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Bilans potrzeb województwa lubuskiego w zakresie pomocy społecznej na 2011 rok

Zielona Góra, luty 2011 rok

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
POMOC SPOŁECZNA – CHARAKTERYSTYKA	4
I. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINACH NA 2011 ROK	8
1. Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym.....	8
2. Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych nieobowiązkowych.....	15
3. Potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.....	16
4. Powody udzielania osobom i rodzinom pomocy społecznej	19
5. Infrastruktura jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej.....	20
II. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIATACH NA 2011 ROK	25
1. Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych	25
2. Potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.....	30
3. Powody udzielania osobom i rodzinom pomocy społecznej	32
III. PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ I POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO.....	33
IV. POTRZEBY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2011 ROK	35
1. Zadania własne samorządu województwa.....	35
2. Zadania z zakresu administracji rządowej	37
V. WNIOSKI KOŃCOWE	38

WPROWADZENIE

Sporządzenie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej należy do zadań własnych samorządu województwa i jest realizowane zgodnie z art. 21 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.). W br. bilans został opracowany przez Obserwatorium Integracji Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze.

Na podstawie danych zebranych z 83 ośrodków pomocy społecznej, 12 powiatowych centrów pomocy rodzinie i 2 miast grodzkich na prawach powiatu, powstała informacja zbiorcza o potrzebach finansowych na świadczenie różnych form pomocy przez instytucje i placówki pomocy społecznej. Ujęte zostały odrębnie potrzeby dla zadań i form pomocy realizowanych przez gminy i powiaty, a także samorząd województwa.

Przy konstruowaniu bilansu brano pod uwagę wszelkie parametry społeczne i informacje, które pomogą w realizacji „Strategii polityki społecznej województwa lubuskiego na lata 2005-2013” oraz jej oceny pod względem osiągania wyznaczonych w niej celów.

W niniejszym bilansie przedstawiono szacunki gmin oraz powiatów dotyczące potrzeb społecznych na 2011 rok, z uwzględnieniem wielkości pomocy świadczonej w roku poprzednim.

Szczegółowa analiza zebranych danych i informacji stanowić może cenne źródło wiedzy w obrębie prowadzonej polityki społecznej w województwie.

POMOC SPOŁECZNA – CHARAKTERYSTYKA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Podstawowe formy udzielanej pomocy:

- pomoc w formie pracy socjalnej i poradnictwa;
- pomoc finansowa i rzeczowa;
- pomoc w formie dożywiania;
- pomoc w formie usług opiekuńczych;
- pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- rehabilitacja społeczna w placówkach oparcia dla osób starszych;
- rehabilitacja społeczna w placówkach oparcia dla osób niepełnosprawnych (z niepełnosprawnością intelektualną oraz chorych psychicznie);
- sprawienie pogrzebu;
- prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- wydawanie opinii co do zasadności przyznania pomocy pieniężnej kombatantom i innym osobom uprawnionym znajdującym się w trudnych warunkach materialnych oraz w związku z zaistnieniem zdarzeń losowych, przyznawanej przez Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Zasady udzielania pomocy:

Pomoc finansowa, usługowa, w naturze oraz w formie rehabilitacji w placówkach oparcia społecznego dla osób starszych i niepełnosprawnych przyznawana jest po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby zainteresowanej oraz w oparciu o dokumenty potwierdzające trudną sytuację osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc. W niniejszych sprawach wydawane są decyzje administracyjne a prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje przede wszystkim osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) tj.:

- na osobę samotnie gospodarującą – 461 zł
- na każdą osobę w rodzinie – 316 zł

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 w/w ustawy lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;

- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomoc finansowa realizowana jest w formie zasiłków celowych, okresowych oraz zasiłków stałych (przysługujących osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego). Osoby i rodziny, których **dochód przekracza kryterium dochodowe**, w szczególnie uzasadnionych przypadkach mogą korzystać ze świadczeń pomocy społecznej, natomiast rodzaj, forma i ewentualna odpłatność za świadczenia są uzależnione od sytuacji życiowej i materialnej osoby lub rodziny. **Za dochód** uważa się sumę miesięcznych przychodów, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o podatek, składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne, kwotą alimentów świadczonych na rzecz innych osób. Do dochodu nie wlicza się jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego, wartości świadczeń w naturze, świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

Pomoc usługowa przyznawana jest osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są takiej pomocy pozbawione. Pomoc w formie usług opiekuńczych skierowana jest przede wszystkim do osób mających trudności związane z poruszaniem się, samoobsługą, kontaktami z otoczeniem oraz samodzielnym prowadzeniem gospodarstwa domowego. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi stanowią jedną z form oparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym. Zakres, okres oraz miejsce świadczenia pomocy usługowej określa ośrodek pomocy społecznej a odpłatność za przyznaną pomoc uzależniona jest od wysokości posiadanego dochodu.

Pomoc w formie dożywiania przysługuje osobom, które własnym staraniem nie mogą ich sobie zapewnić. W/w pomoc dotyczy szczególnie dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych. Wsparcie

dotyczące dzieci i młodzieży w okresie nauki może być realizowane w formie zakupów posiłków w szkole, do której uczęszczają. Odpłatność za przyznaną pomoc uzależniona jest od wysokości posiadanego dochodu.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczeń uzależnione są od okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, własnych zasobów, uprawnień i możliwości osób ubiegających się o przyznanie pomocy, a także od możliwości ośrodka pomocy społecznej.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Brak jakiegokolwiek współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej może stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Z osobą lub rodziną zostać może zawarty kontrakt socjalny, który określa sposób współdziałania w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej. W przypadku nie wywiązania się przez osobę lub rodzinę z ustaleń kontraktu może nastąpić ograniczenie świadczeń lub ich całkowita odmowa. Pomoc w formie poradnictwa i pracy socjalnej udzielana jest bezpłatnie, bez względu na posiadany dochód.

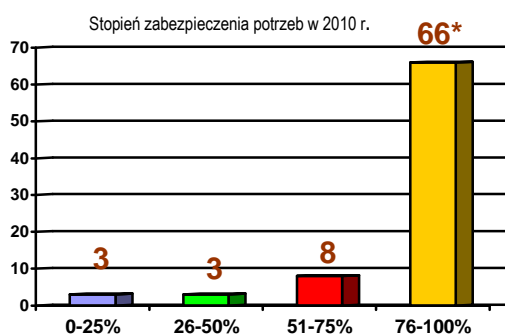
Obowiązek wykonania zadań pomocy społecznej spoczywa na organach jednostek samorządu terytorialnego oraz administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawami. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi, kościołem katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

I. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINACH NA 2011 ROK

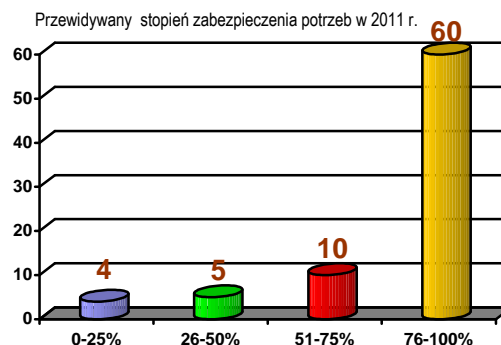
1. Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

Zadania w zakresie pomocy społecznej w województwie lubuskim realizują 83 ośrodki pomocy społecznej. Potrzeby w powyższym zakresie (szczegółowe zestawienie danych w układzie gmin zawierają załączniki 1-9) obejmują następujące rodzaje zadań:

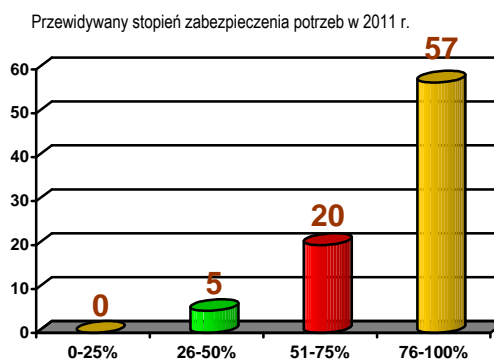
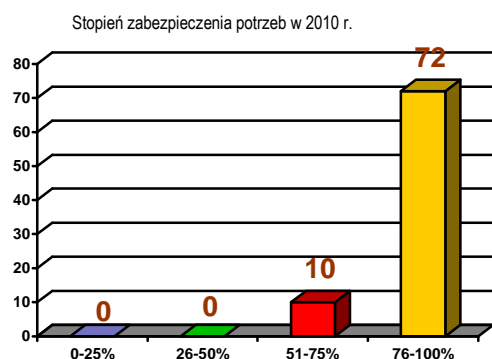
1. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. (Załącznik 1)

*(66 – ilość gmin)

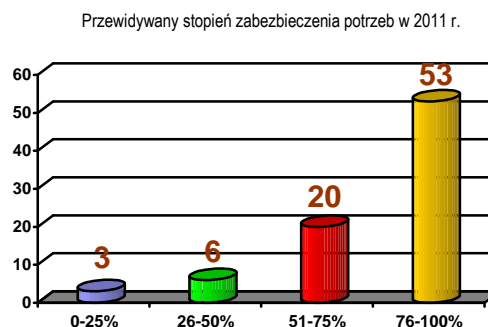
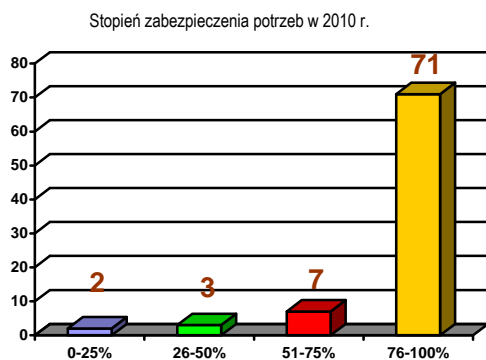

2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych. (Załącznik 1)

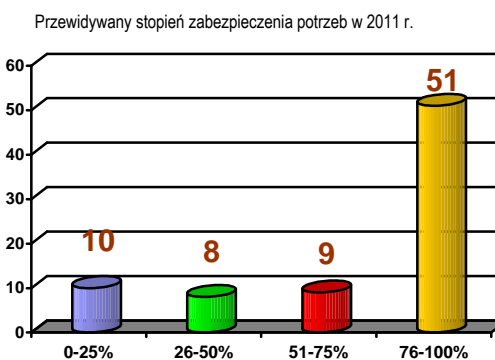
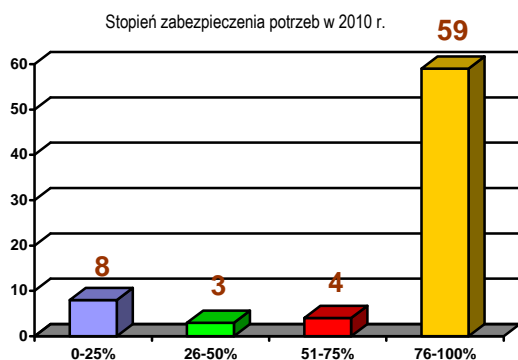

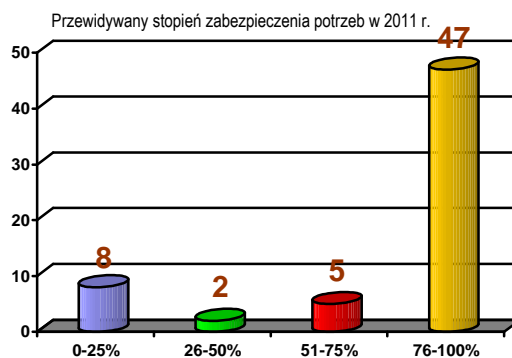
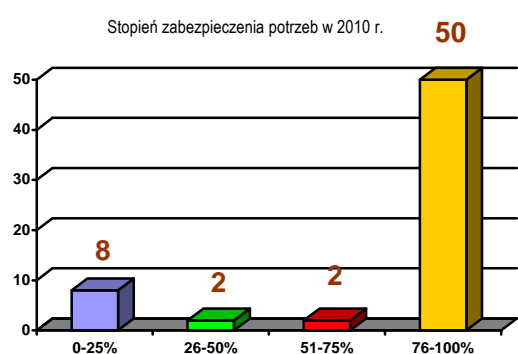
3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych. (Zał. 2)

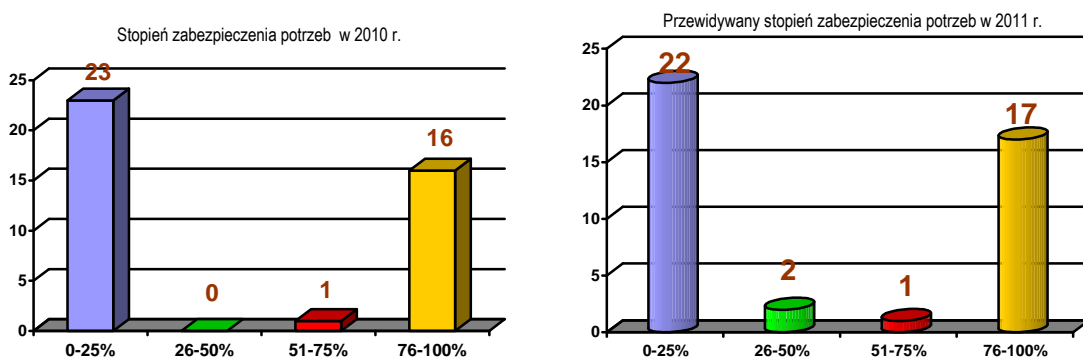
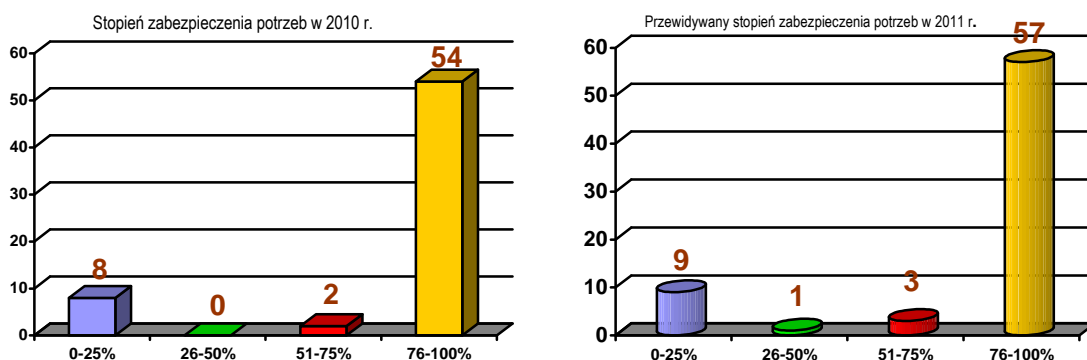
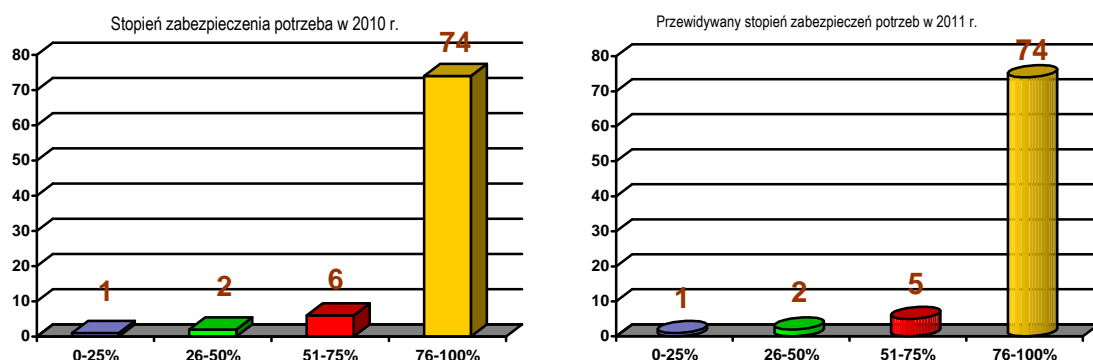

4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego. (Zał. 2)

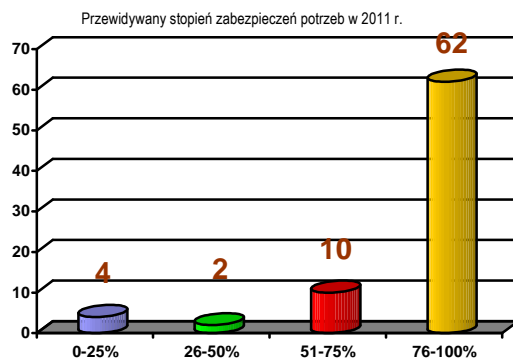
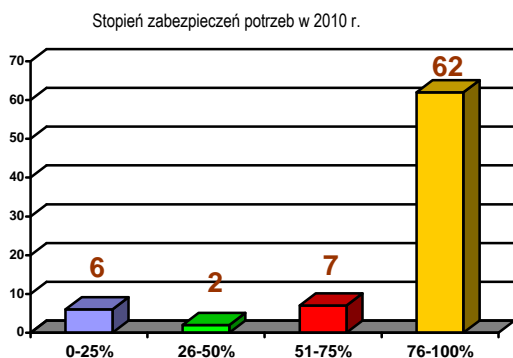

5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ. (Zał. 3)

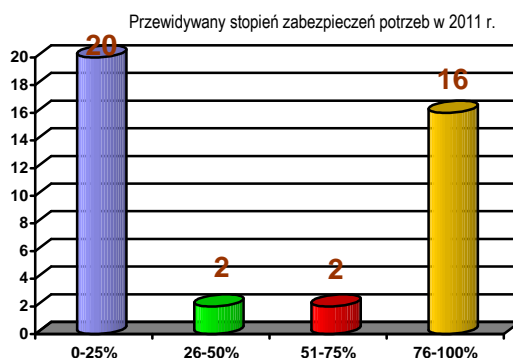
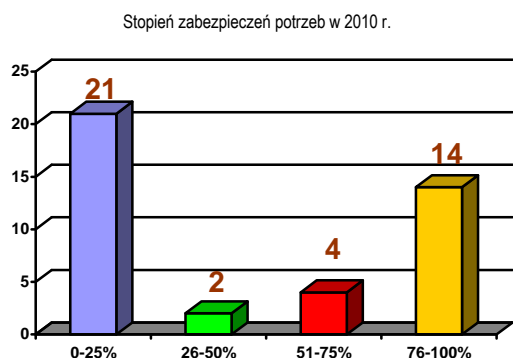

6. Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowego. (Załącznik 3)

7. Opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi z matką, ojcem lub rodzeństwem. (Załącznik 4)

8. Praca socjalna. (Załącznik 4)

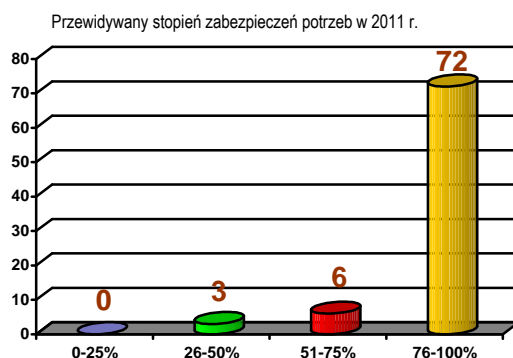
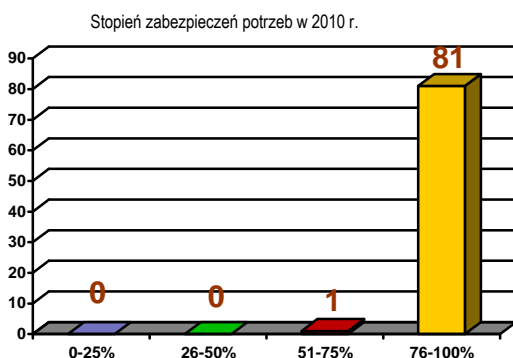
9. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. (Załącznik 5)

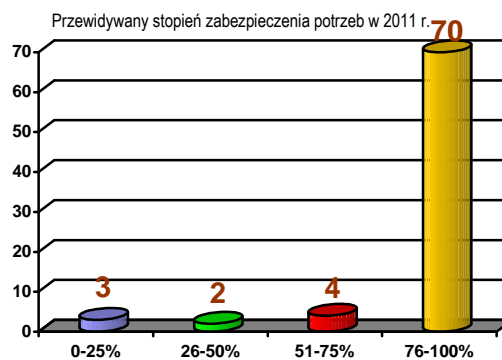
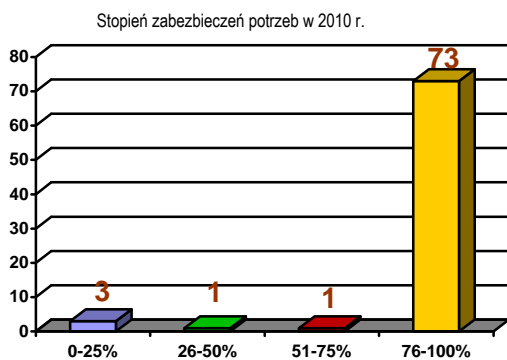
10. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych. (Załącznik 5)

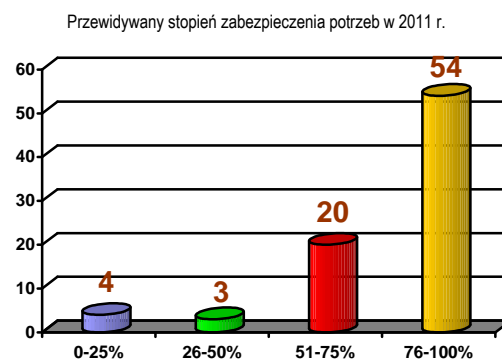
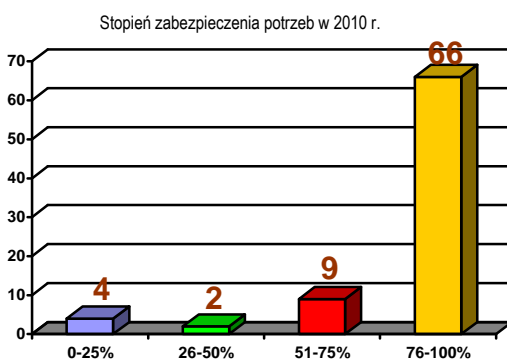
11. Dożywianie dzieci. (Załącznik 6)

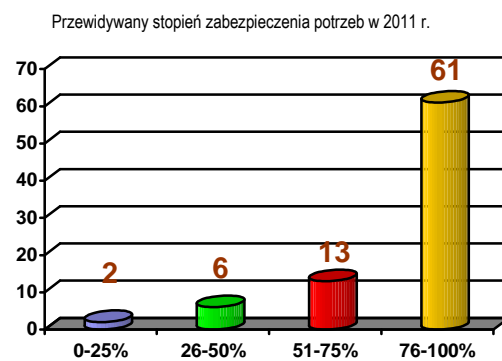
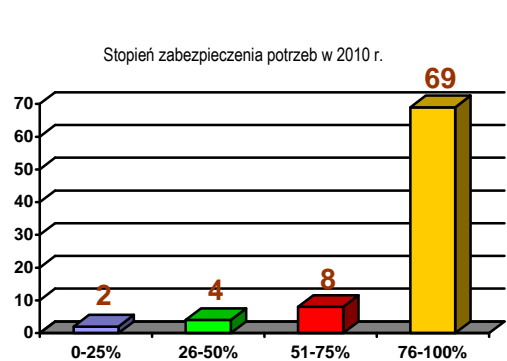
12. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. (Załącznik 6)

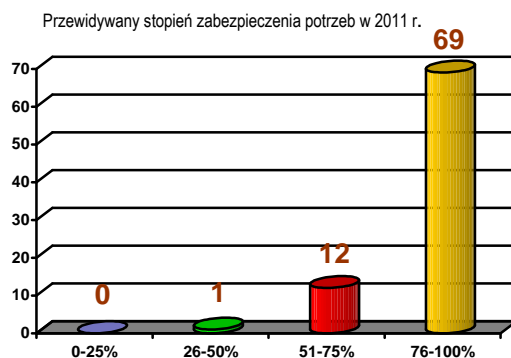
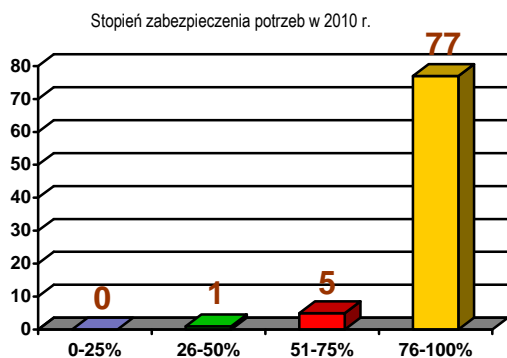
13. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. (Załącznik 7)

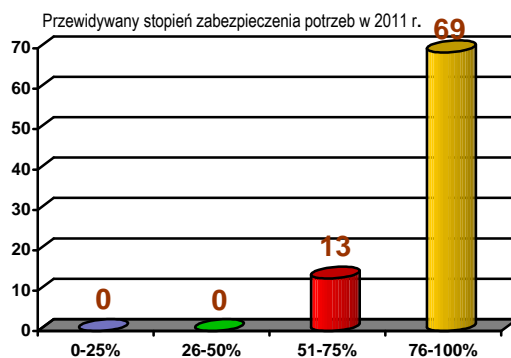
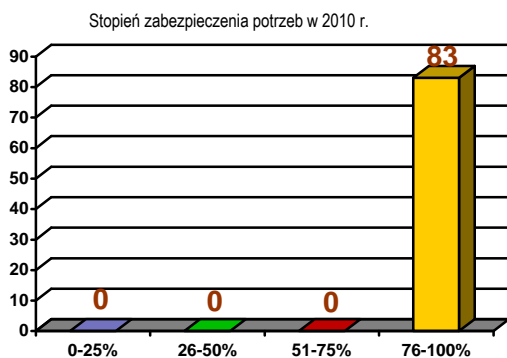
14. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. (Załącznik 7)

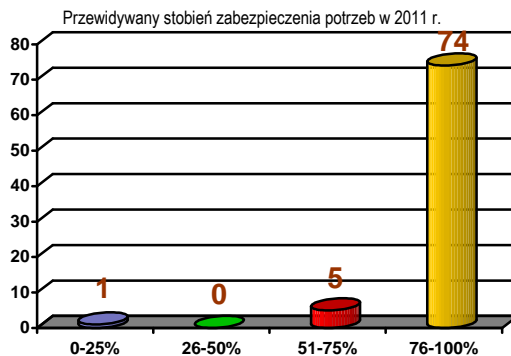
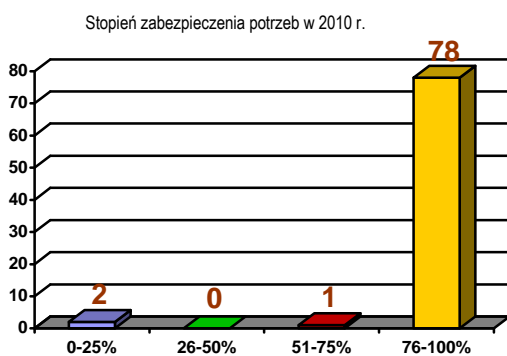
15. Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników. (Załącznik 8)

16. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych stałych. (Załącznik 8)

17. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. (Załącznik 9)

W województwie lubuskim 82 gminy posiadają opracowaną i uchwaloną strategię rozwiązywania problemów społecznych, jest to o 7 gmin więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym. Tylko jedna gmina - Trzebiechów nie posiada aktualnej strategii, ale jest w trakcie jej opracowywania.

Wymieniane przez OPS-y Programy oraz Programy osłonowe zawarte w strategiach dotyczą realizacji takich zadań jak:

- profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- aktywizacji społecznej i zawodowej bezrobotnych,
- sieci wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami,
- aktywności lokalnej i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy,
- pomocy państwa w zakresie dożywiania,
- profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- rozszerzenia usług opiekuńczych dla ludzi starszych i niepełnosprawnych,
- wolontariatu.

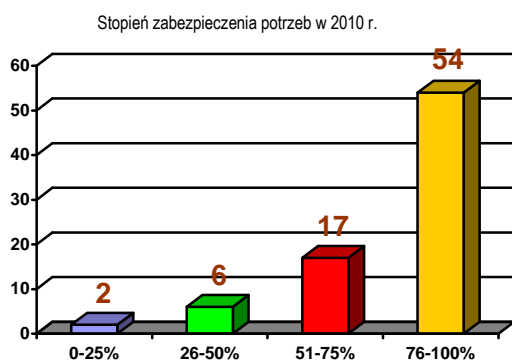
W dalszym ciągu gminy będą uczestniczyć w rządowym programie „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, którego celem jest ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia głównie wśród: dzieci i młodzieży, osób starszych, niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich a także dzieci z rodzin ubogich – nie objętych obowiązkiem szkolnym. W ramach tego programu zapewniony będzie dowóz jednego gorącego posiłku dziennie osobom starszym, chorym lub niepełnosprawnym – zwłaszcza samotnym. Program przewiduje także przyznawanie zasiłków celowych, z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych.

Podobnie jak w roku ubiegłym gminy będą mogły ubiegać się o wsparcie na realizację programów celowych z budżetu samorządu województwa w ramach „Programu wspierania działań pomocy społecznej na rzecz wyrównywania poziomu życia mieszkańców Województwa Lubuskiego”. W 2011 roku samorząd województwa przeznaczył na ten cel 100 tys. zł.

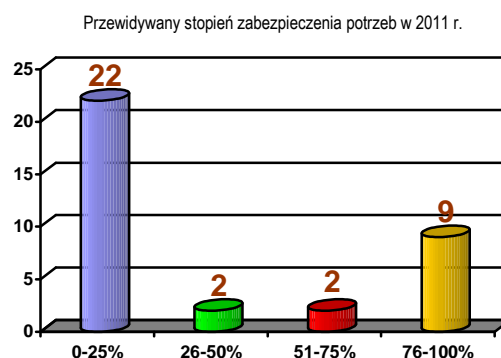
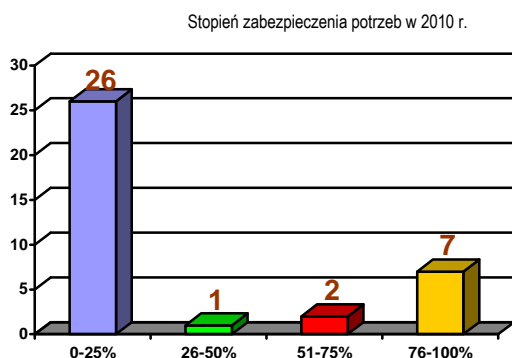
2. Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych nieobowiązkowych.

Potrzeby w powyższym zakresie (szczegółowe zestawienie danych w układzie gmin zawierają załączniki 10-11) obejmują następujące rodzaje zadań:

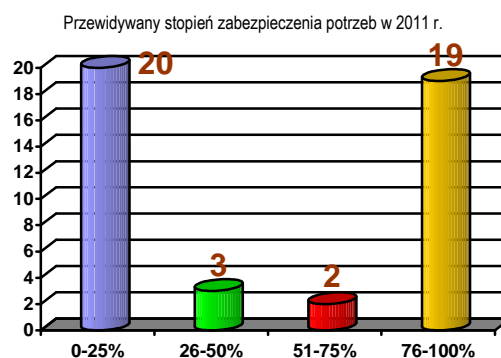
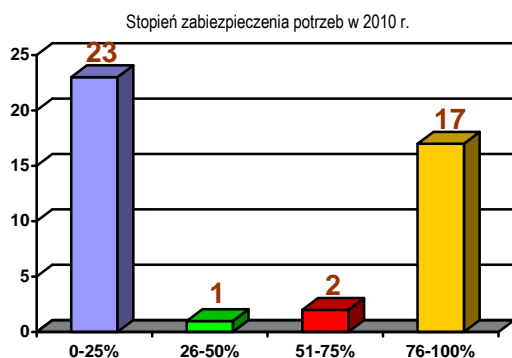
1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych. (Zał. 10)

2. Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze. (Zał. 10)

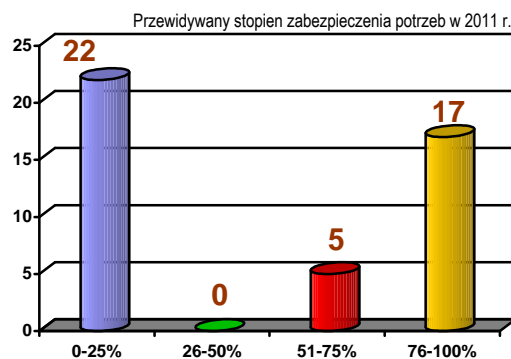
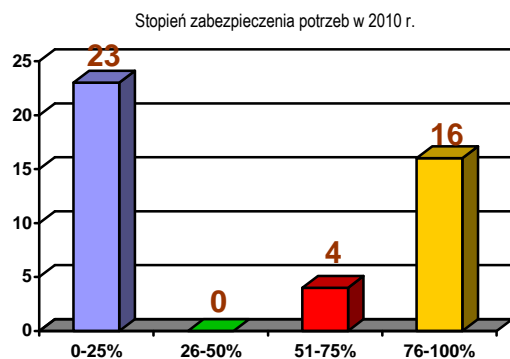
3. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki. (Zał. 11)

3. Potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

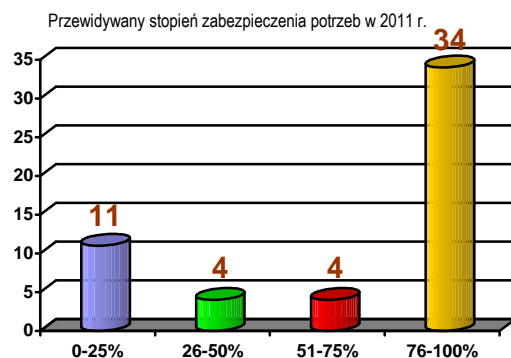
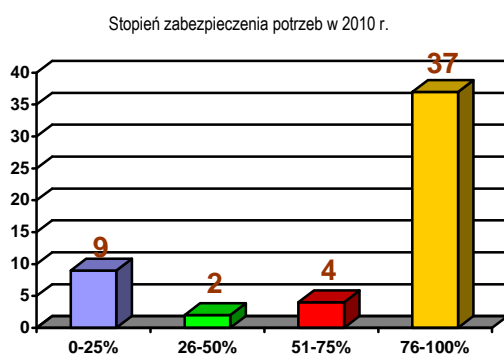
Potrzeby w powyższym zakresie (szczegółowe zestawienie danych w układzie gmin zawierają załączniki 12-15) obejmują następujące rodzaje zadań:

1. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. (Zał. 12)

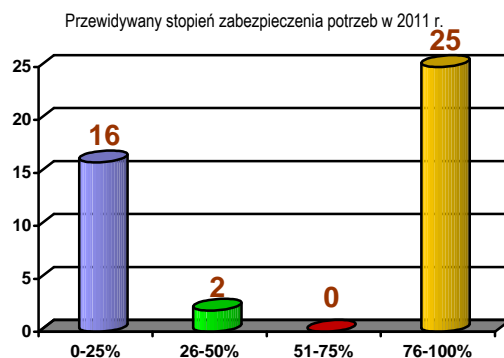
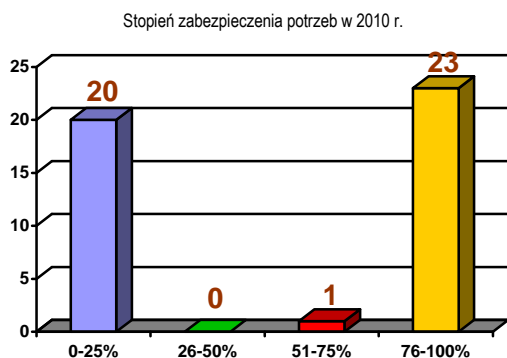

2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków z kłeską żywiolową lub ekologiczną. (Zał. 13)

celowych na pokrycie wydatków związanych

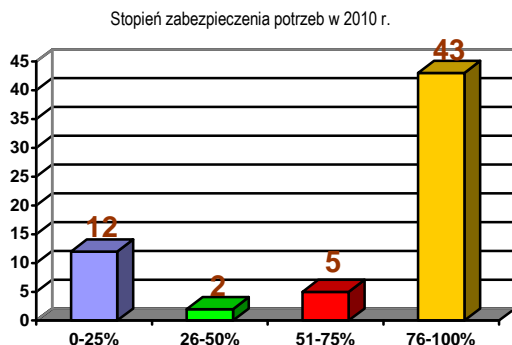

3. Prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. (Zał. 13)

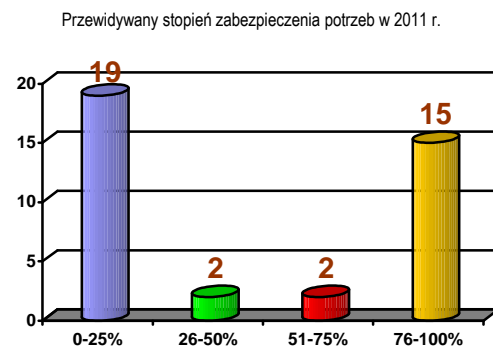
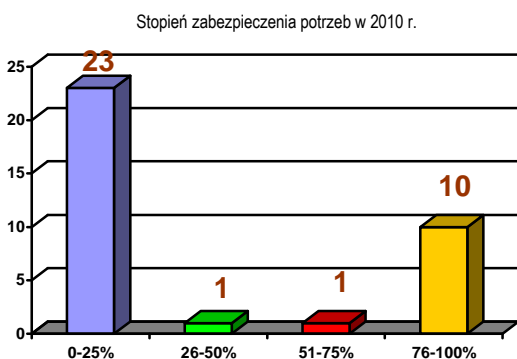

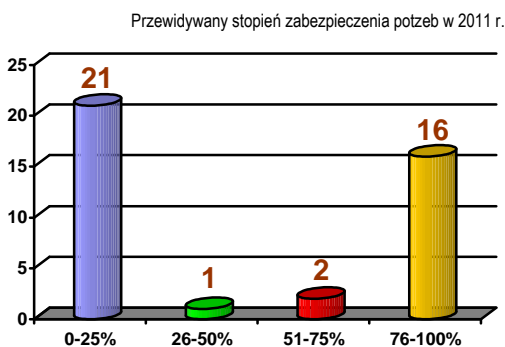
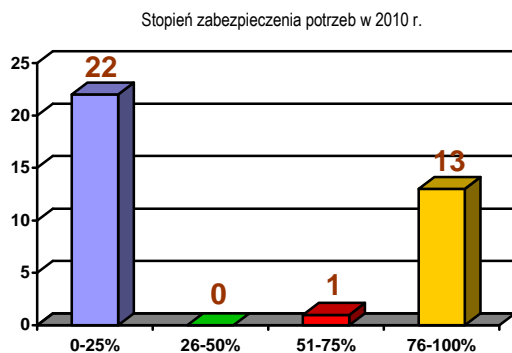
4. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. (Załącznik 14)

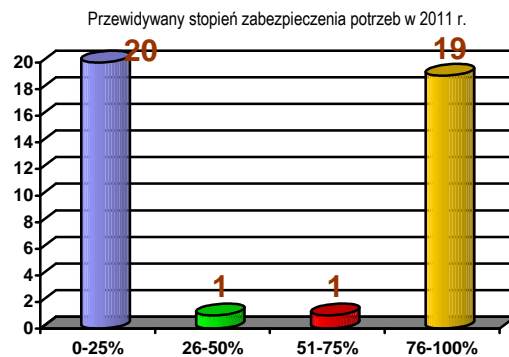
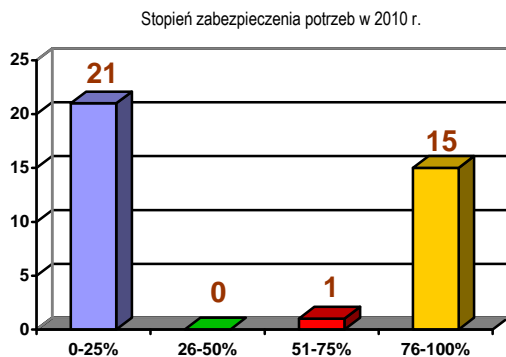
5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom. (Załącznik 14)

6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. (Załącznik 15)

7. Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki. (Zał. 15)

4. Powody udzielania osobom i rodzinom pomocy społecznej.

Wskazane przez ośrodki pomocy społecznej główne (od najczęściej występującego) powody trudnej sytuacji życiowej w roku 2010, jak również przewidywane powody w roku 2011 kształtują się następująco:

Główne powody trudnej sytuacji życiowej (w skali od I do VII)	Ubóstwo		Bezrobocie		Niepełnosprawność		Długotrwała lub ciężka choroba		Przemoc w rodzinie		Bezdomność		Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego		Alkoholizm lub narkomania		Zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe		Wielodzietność		Brak umiejętności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej		Rodziny niepełne		Kłęski żywiołowe lub ekologiczne	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011		
I	52*	51	25	26		1	5	4							2	2														
II	12	12	49	48	17	18	4	4					1	1	1	1														
III	3	3	6	5	42	36	23	25	1	1			2	3	6	8			1	1			1						1	
IV	4	4	2	3	19	22	25	22			1	1	11	12	12	14			4	2	1	1	5	3			1	1		
V	1	2			1	2	10	12	1	1	1	1	14	12	34	32	2	2	9	8			6	9	1	1	4	2		
VI	2	2			5	5	7	7			5	5	17	17	17	16	2	1	19	22		1	3		1	1	4	5		
VII							6	5	4	4	4	4	12	12	4	3	7	6	30	31	3	2	9	10			2	3		
VIII							1	3	4	4	16	16	7	7	1		12	13	10	10	14	15	5	4	1	1	4	2	3	1

*(52 – ilość gmin)

Najczęściej wskazywanymi trudnymi sytuacjami życiowymi z powodu, których udzielane będą świadczenia pomocy społecznej w 2011 r. (podobnie jak w roku ubiegłym) są: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba czy bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych.

5. Infrastruktura jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej.

Ośrodki pomocy społecznej wskazały przewidywany stopień zabezpieczenia potrzeb w zakresie utrzymania i prowadzenia w gminach placówek pomocy społecznej, który przedstawia się następująco:

Ośrodki wsparcia:

(w tym: środowiskowe domy samopomocy, dzienne domy pomocy, noclegownie, schroniska, kluby samopomocy, kluby seniora, jadalnie, ośrodki opiekuńcze i inne ośrodki wsparcia).

- prowadzone przez gminy:

Ośrodki Wsparcia - Organ Prowadzący Gmina							
Stan w 2010 r. w %				Przewidywany stan w 2011 r. w %			
0-25%	26-50%	51-75%	76-100%	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%
		1	38			1	37

Liczba placówek	105	Liczba placówek	106
Liczba miejsc	4046	Liczba miejsc	4228

- prowadzone przez inne podmioty:

Ośrodki Wsparcia - Inne podmioty							
Stan w 2010 r. w %				Przewidywany stan w 2011 r. w %			
0-25%	26-50%	51-75%	76-100%	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%
	2		23		2		23

Liczba placówek	88	Liczba placówek	87
Liczba miejsc	2821	Liczba miejsc	2841

Jednostki specjalistycznego poradnictwa:

- prowadzone przez gminy:

Jednostki specjalistycznego poradnictwa - Organ prowadzący Gmina							
Stan w 2010 r. w %				Przewidywany stan w 2011 r. w %			
0-25%	26-50%	51-75%	76-100%	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%
	1	1	1		1	1	1

Liczba placówek	3	Liczba placówek	3
Liczba miejsc	70	Liczba miejsc	70

- prowadzone przez inne podmioty:

Jednostki specjalistycznego poradnictwa - inne podmioty							
Stan w 2010 r. w %				Przewidywany stan w 2011 r. w %			
0-25%	26-50%	51-75%	76-100%	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%
			3				3

Liczba placówek	3	Liczba placówek	3
Liczba miejsc	156	Liczba miejsc	150

Mieszkania chronione:

(w tym dla osób usamodzielnianych opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych, schroniska, zakłady poprawcze i inne, dla osób z zaburzeniami psychicznymi),

- prowadzone przez gminy:

Mieszkania chronione - Organ prowadzący Gmina							
Stan w 2010 r. w %				Przewidywany stan w 2011 r. w %			
0-25%	26-50%	51-75%	76-100%	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%
1			3	1			3

Liczba placówek	11	Liczba placówek	11
Liczba miejsc	29	Liczba miejsc	29

- prowadzone przez inne podmioty:

Mieszkania chronione - inne podmioty							
Stan w 2010 r. w %				Przewidywany stan w 2011 r. w %			
0-25%	26-50%	51-75%	76-100%	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%
			2				2

Liczba placówek	8	Liczba placówek	8
Liczba miejsc	27	Liczba miejsc	27

- Ośrodki interwencji kryzysowej.

- prowadzone przez gminy:

Ośrodki Interwencji kryzysowej - Organ prowadzący Gmina									
Stan w 2010 r. w %				Przewidywany stan w 2011 r. w %					
0-25%	26-50%	51-75%	76-100%	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%		
1	1		1	1	1		1		
Liczba placówek				4	Liczba placówek				4
Liczba miejsc				14	Liczba miejsc				14

- prowadzone przez inne podmioty:

Ośrodki Interwencji kryzysowej - inne podmioty									
Stan w 2010 r. w %				Przewidywany stan w 2011 r. w %					
0-25%	26-50%	51-75%	76-100%	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%		
1	1	1	2	1	1	1	2		
Liczba placówek				5	Liczba placówek				5
Liczba miejsc				39	Liczba miejsc				39

Placówki opiekuńczo – wychowawcze:

(w tym: placówki wsparcia dziennego, placówki interwencyjne, placówki rodzinne, placówki specjalizacyjne),

- prowadzone przez gminy:

Placówki opiekuńczo - wychowawcze - Inne podmioty							
Stan w 2010 r. w %				Przewidywany stan w 2011 r. w %			
0-25%	26-50%	51-75%	76-100%	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%
	2	2	8		1	2	8

Liczba placówek	63	Liczba placówek	63
Liczba miejsc	1568	Liczba miejsc	1568

- prowadzone przez inne podmioty:

Placówki opiekuńczo - wychowawcze - Inne podmioty							
Stan w 2010 r. w %				Przewidywany stan w 2011 r. w %			
0-25%	26-50%	51-75%	76-100%	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%
	2	2	8		1	2	8

Liczba placówek	63	Liczba placówek	63
Liczba miejsc	1568	Liczba miejsc	1568

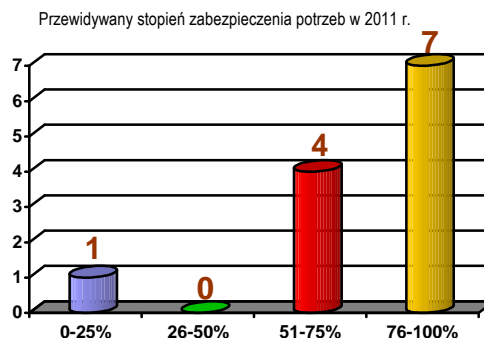
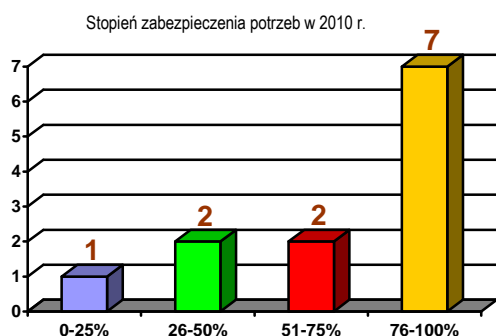

II. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIATACH NA 2011 ROK

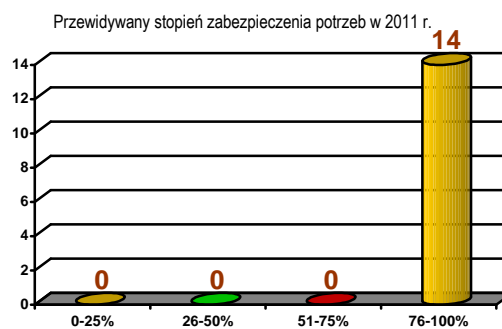
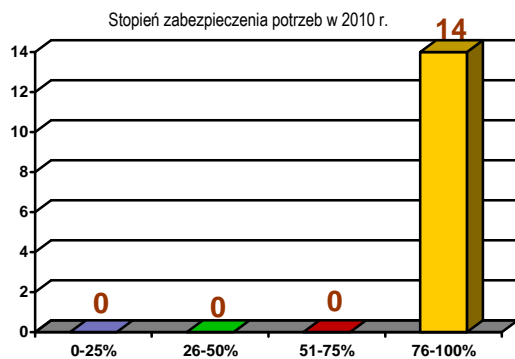
1. Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych.

Zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej realizuje 12 Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie a także Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze i Gorzowskie Centrum Pomocy Rodzinie i Polityki Społecznej w Gorzowie Wlkp. Potrzeby w powyższym zakresie, (szczegółowe zestawienie danych w układzie gmin zawierają załączniki 16 - 22) obejmują następujące rodzaje zadań:

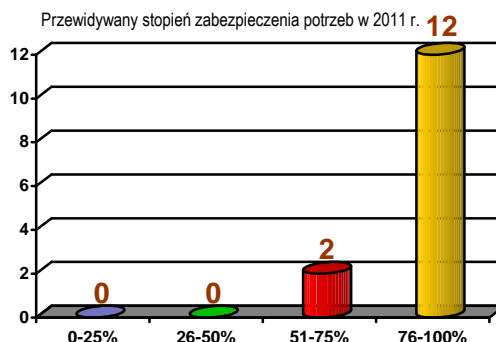
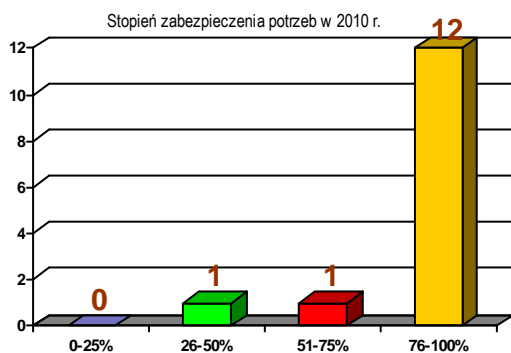
1. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa. (Zał. 16)

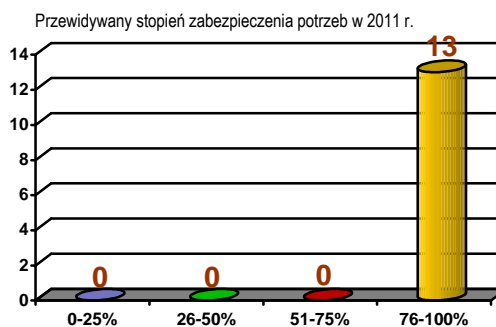
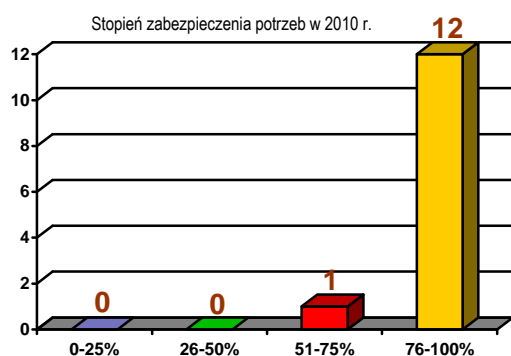
2. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania nie spokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym. (Zał. 16)

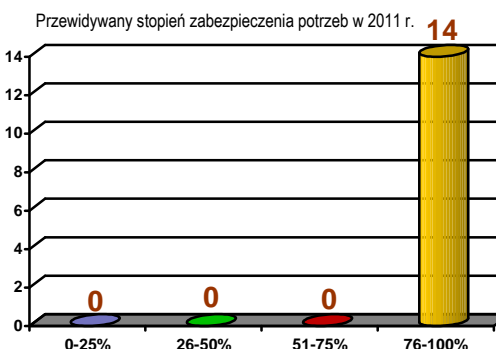
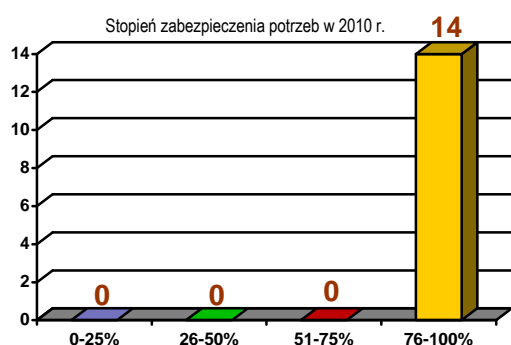
3. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionej opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponad gimnazjalnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie. (Zał. 17)

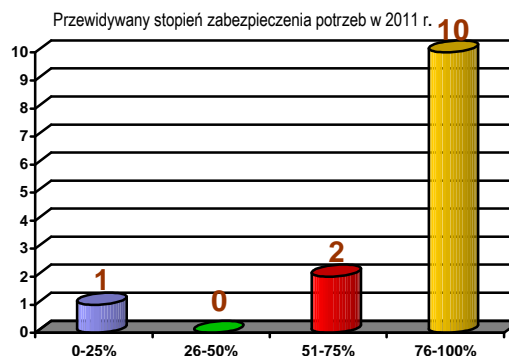
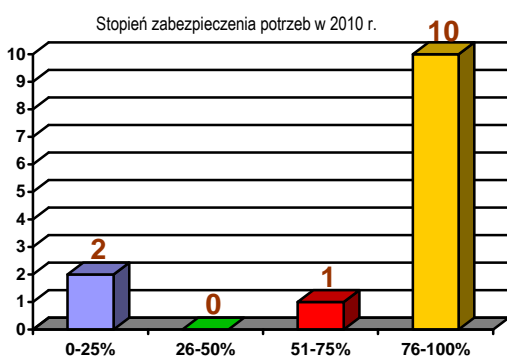
4. Pokrycie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu. (Zał. 17)

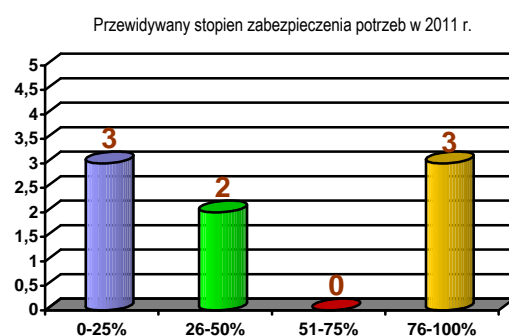
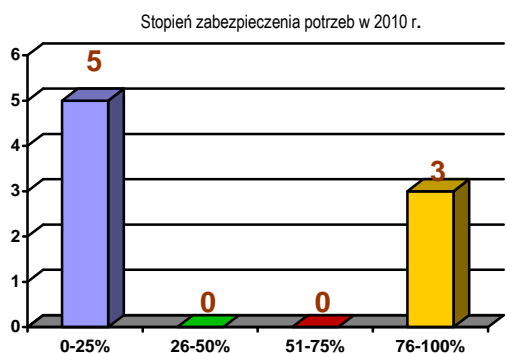
5. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze. (Zał. 18)

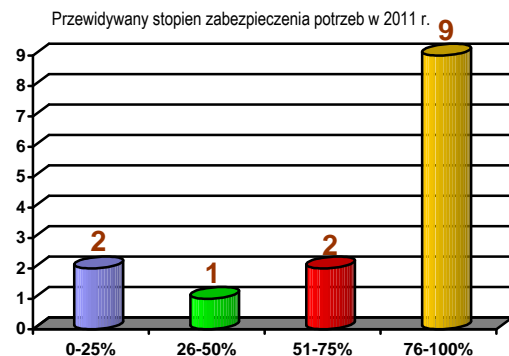
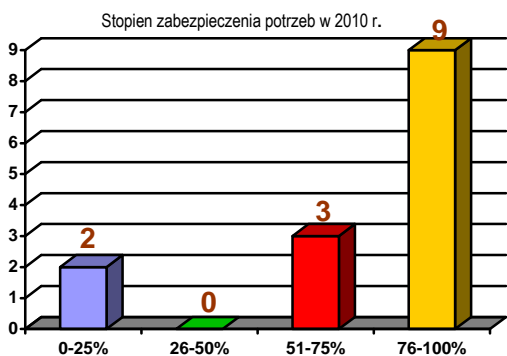
6. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się. (Załącznik 18)

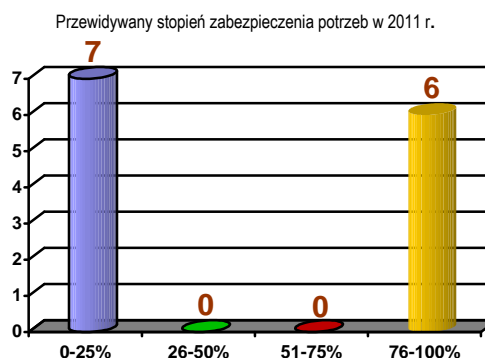
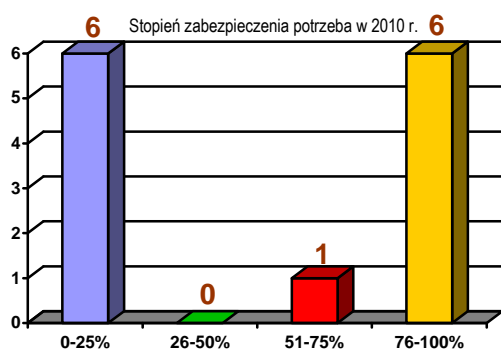
7. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem. (Załącznik 19)

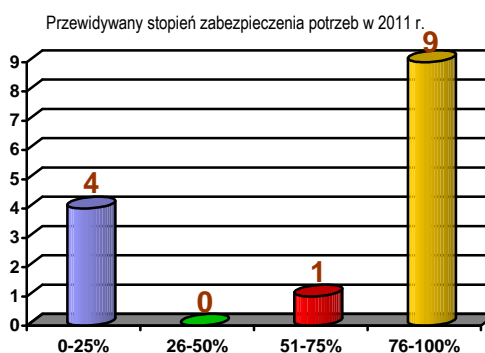
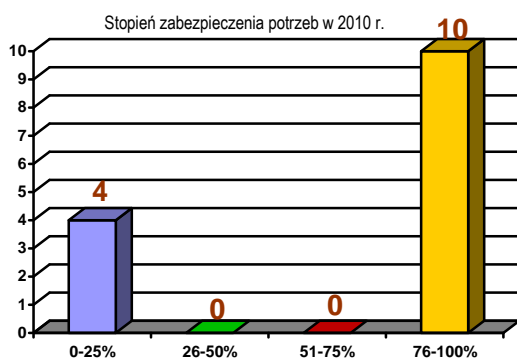
8. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponad gminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. (Załącznik 19)

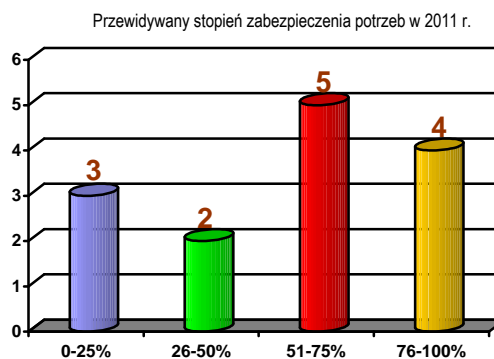
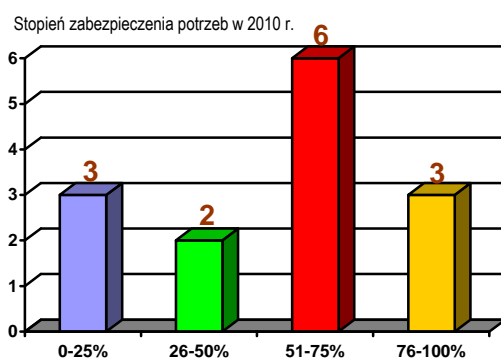
9. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. (Zał. 20)

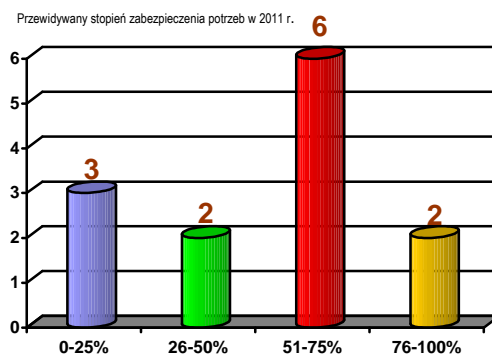
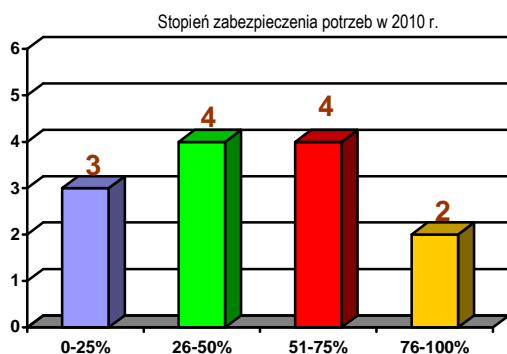
10. Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej. (Zał. 20)

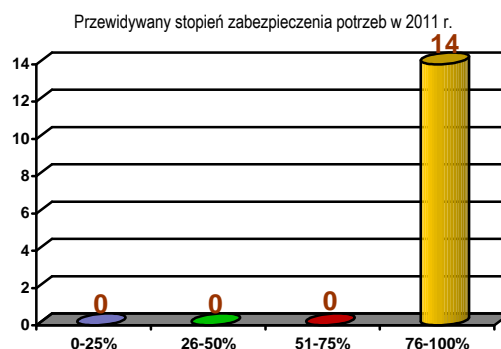
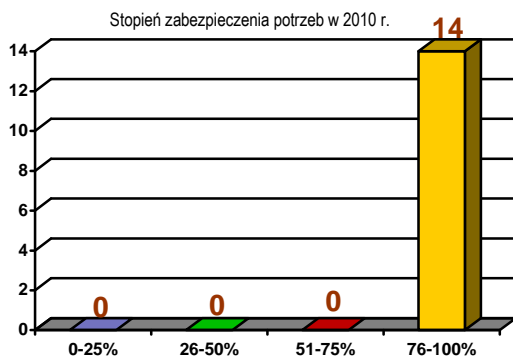
11. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu. (Zał. 21)

12. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu. (Zał. 21)

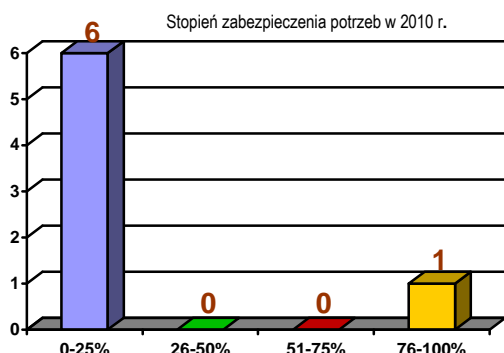
13. Utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników. (Zał. 22)

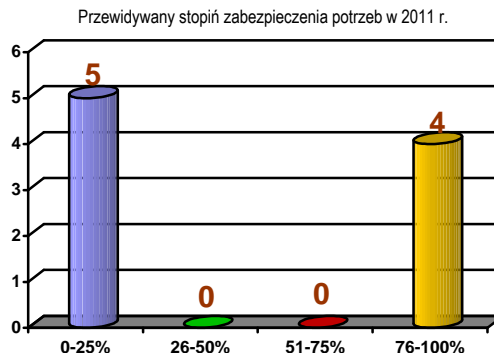
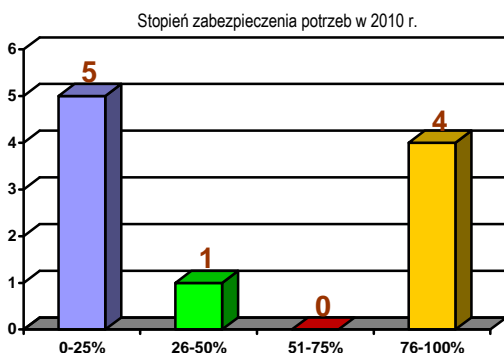
2. Potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Potrzeby w powyższym zakresie, (szczegółowe zestawienie danych w układzie gmin zawierają załączniki 23-25) obejmują następujące rodzaje zadań:

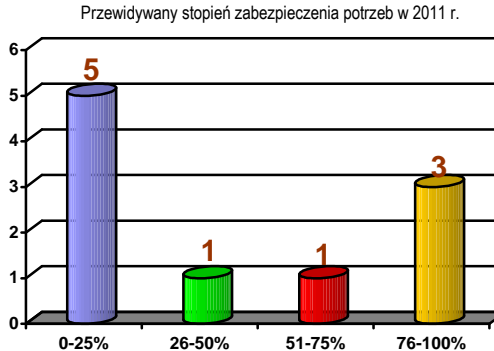
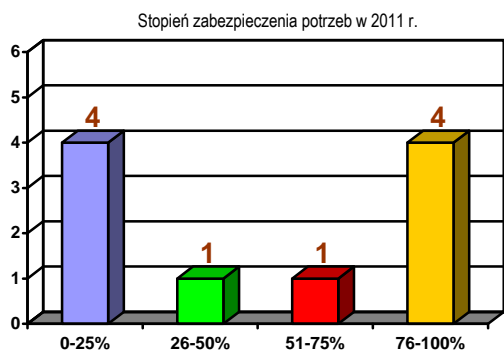
1. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ. (Zał. 23)

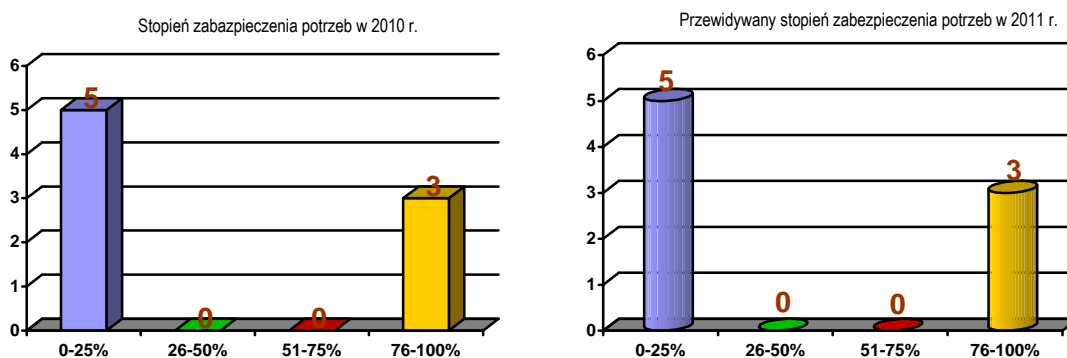
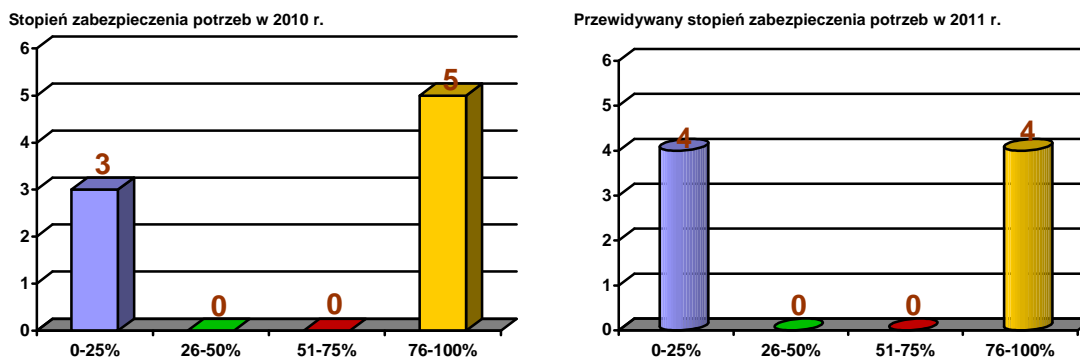
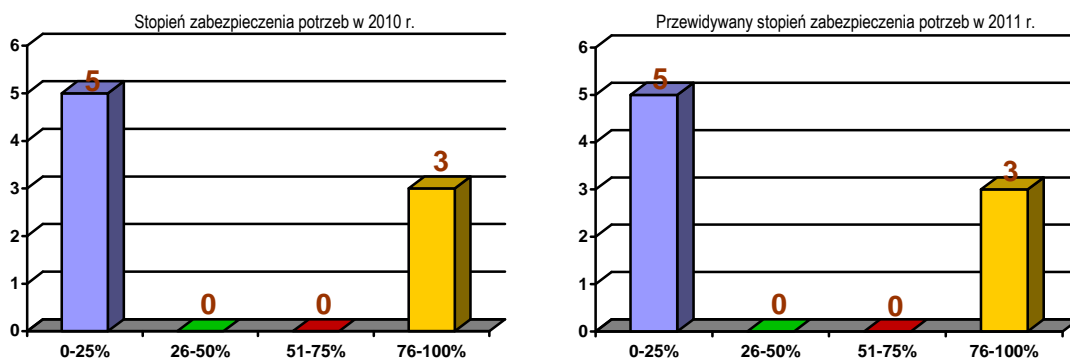

2. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. (Zał. 23)

3. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. (Zał. 24)

4. Udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej. (Załącznik 24)

5. Finansowanie pobytu w całonocnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców. (Załącznik 25)

6. Realizacja zadań z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci, w tym zlecenie realizacji tych zadań podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze wyznaczone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. (Załącznik 25)

3. Powody udzielania osobom i rodzinom pomocy społecznej.

Wskazane przez PCPR-y główne (od najczęściej występującego) powody trudnej sytuacji życiowej świadczeniobiorców w 2010 roku i przewidywane powody w roku 2011 kształtują się następująco:

Główne powody trudnej sytuacji życiowej (w skali od I do VII)	Ubóstwo		Bezrobocie		Niepełnosprawność		Długotrwała lub ciężka choroba		Przemoc w rodzinie		Bezdomność		Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego		Alkoholizm lub narkomania		Zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe		Wielodzietność		Brak umiejętności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej		Rodziny niepełne		Kłębki żywiłkowe lub ekologiczne		Sieroctwo		Brak wsparcia ze strony rodziny i przyjaciół		Wsparcie rzeczowo-finansowe dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze.		Pomoc w pozyskiwaniu mieszkań socjalnych z zasobu gminy pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze		Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi				
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011							
I	2*	1			3	3									6	6			1	2												2	2										
II			3	2	1	1					1	1			3	4									4	4					1	1											
III		1	1	1	3	3	1	1	1	1			1	1	2	1									2	2					1	1											
IV	1	1		1	2	2	2	2	4	4									2	1	1	1			1	1																	
V	1	1			1	1	2	2	3	3									1	1	1	1			1	1												1	1				
VI					1	1	1	1	1	1			1	1					3	3	2	2								1	1	1	1										
VII			1	1	1	1			2	2			1	1	1	1			1	1	1	1							1	1			1	1									
VIII	1	1					1	1					1	1								2	2			3	3											1	1	1	1		

*(2 – ilość powiatów)

Najczęściej wskazywanymi trudnymi sytuacjami życiowymi z powodu, których udzielane będą świadczenia pomocy społecznej w 2011 r. są: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność, przemoc w rodzinie, brak umiejętności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo – wychowawczej.

III. PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ I POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Rok 2011 będzie kolejnym rokiem, w którym Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie uczestniczyć będą w projektach systemowych realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jednym z celów Programu jest zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego i wsparcie instytucji działających w obszarze pomocy społecznej. Zadania te są realizowane przede wszystkim w ramach priorytetu VII „Promocja integracji społecznej” poddziałania 7.1.1 POKL „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej”, oraz poddziałania 7.1.2 POKL „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie”.

Poddziałanie 7.1.1

Głównym założeniem projektu jest rozwój form aktywnej integracji poprzez kontrakty socjalne obejmujące: wspieranie zdolności do podjęcia zatrudnienia poprzez zatrudnienie socjalne, szkolenia oraz zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy; usługi o charakterze edukacyjnym, zdrowotnym i społecznym; rozwój nowych form wsparcia indywidualnego i środowiskowego. Upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej w regionie.

Uczestnikami projektu są osoby korzystające z pomocy społecznej, które nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej, w szczególności należące do jednej (lub kilku) grup: osoby po zwolnieniu z zakładu karnego lub innej placówki penitencjarnej, osoby bezdomne; osoby niepełnosprawne w tym z zaburzeniami psychicznymi; osoby uzależnione od alkoholu lub innych środków odurzających, poddające się procesowi leczenia lub w okresie do 1 roku od jego zakończenia; ośrodki pomocy społecznej i ich pracownicy; młodzież w wieku 15-25 lat zagrożona wykluczeniem społecznym; inne jednostki pomocy i integracji społecznej.

W roku 2011 udział w Projektach wykazały 63 gminy tj. o 7 więcej niż w roku poprzednim.

Poddziałanie 7.1.2

Celem nadrzędnym projektu systemowego jest zwiększenie potencjału społeczno zawodowego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także wsparcie integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych przy zastosowaniu aktywnych form integracji.

Cele szczegółowe:

- upowszechnienie aktywnej integracji i pracy socjalnej w regionie;
- rozwój form aktywnej integracji poprzez kontrakty socjalne oraz indywidualne programy usamodzielnienia w których zastosowano instrumenty aktywnej integracji obejmujące: aktywizację zawodową, edukacyjną, zdrowotną i społeczną;
- przygotowanie osób objętych wsparciem do aktywnego poruszania się po rynku pracy;
- zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły;
- zwiększenie zdolności komunikacyjnych uczestników;
- zdobycie umiejętności zwiększających atrakcyjność uczestników na rynku pracy zwiększenie aktywności społecznej uczestników projektu.

Grupy docelowe (potencjalni uczestnicy projektów):

- osoby spełniające łącznie trzy warunki: korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej; wiek aktywności zawodowej (15-64 lata); niezatrudnieni lub zatrudnieni zagrożeni wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art.7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- otoczenie osób wykluczonych społecznie (w zakresie wsparcia towarzyszącego);
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy (w zakresie upowszechniania pracy socjalnej).

Chęć przystąpienia do Projektów Systemowych w 2011 r. wykazało 12 Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie.

IV. POTRZEBY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2011 ROK

W województwie lubuskim zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego – Departament Infrastruktury Społecznej.

1. Zadania własne samorządu województwa.

Do zadań własnych samorządu województwa należy organizowanie szkoleń zawodowych kadr pomocy społecznej oraz instytucji działających na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. W planie działań szkoleniowych na 2011 r. przewiduje się realizację szkoleń z zakresu:

- **Zmiany w przepisach procedury administracyjnej i ich wpływ na postępowanie w sprawach pomocy społecznej** – uczestnikami szkolenia będą: pracownicy ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie.
- **Zespół interdyscyplinarny, jako lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie** – uczestnikami szkolenia będą: członkowie zespołów interdyscyplinarnych (pracownicy ośrodków pomocy społecznej, kuratorzy, pedagodzy, policjanci).
- **Specyfika pracy z trudnym klientem w pomocy społecznej** – uczestnikami szkolenia będą: pracownicy socjalni OPS.
- **Kontakt socjalny, jako aktywna technika pracy socjalnej** – uczestnikami szkolenia będą: pracownicy OPS.
- **Praca z mieszkańcem domu pomocy społecznej – wybrane zagadnienia** (pomoc podopiecznym w adaptacji do nowej sytuacji życiowej, skuteczna komunikacja z mieszkańcem oraz jego rodziną, kreatywna aktywizacja mieszkańców DPS w dążeniu do lepszej jakości życia, przeciwdziałanie źródłom zachowań agresywnych – umiejętność radzenia sobie z agresją) - uczestnikami szkolenia będą: pracownicy domów pomocy społecznej.
- **Praca z dzieckiem zaburzonym emocjonalnie przebywającym w placówce opiekuńczo - wychowawczej** (postawy osób opiekujących się dzieckiem w placówce, praca z rodziną biologiczną dziecka) - uczestnikami szkolenia będą: pracownicy placówek opiekuńczo – wychowawczych.
- **Strategie zachowań pedagoga wobec kwestii używania substancji psychoaktywnych przez ucznia, od motywowania do interweniowania** - uczestnikami szkolenia będą: pedagodzy szkolni.

Inne działania szkoleniowo promocyjne przewidziane do realizacji w 2011 r. przez Departament Infrastruktury Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego:

- **Nowe rozporządzenie w sprawie wzoru oferty, umowy i sprawozdania z realizacji zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe** - uczestnikami szkolenia będą: przedstawiciele organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej z terenu województwa lubuskiego.
- **Rok 2011 – Europejskim Rokiem Wolontariatu, szkolenie w zakresie pozyskiwania wolontariuszy przez organizacje pozarządowe** - uczestnikami szkolenia będą: przedstawiciele organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej z terenu województwa lubuskiego.
- **Zasady powoływania i funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie** - uczestnikami szkolenia będą: kadra kierownicza ośrodków pomocy społecznej (z gmin, w których nie zostały powołane zespoły interdyscyplinarne).
- **Zmiany w przepisach prawnych dotyczących pomocy społecznej** - uczestnikami szkolenia będą: pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Do zadań własnych samorządu należy także **rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowywanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczenia tego zjawiska**. Toteż w dniu 20 grudnia 2010 r. Sejmik Województwa Lubuskiego uchwalił **Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 - 2016**. Program ten obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. i stanowi interdyscyplinarną strategię działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii oraz włączenie społeczne osób wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym w województwie lubuskim. Głównym celem Programu jest ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych w województwie lubuskim, realizowane poprzez działania edukacyjne, zapobiegawcze, pomocowe oraz wspierające. Uświadczenie społeczeństwu skutków i niebezpieczeństw związanych z zażywaniem narkotyków, stworzenie odpowiednich działań profilaktycznych i terapeutycznych, doskonalenie zawodowe służb społecznych oraz osób pracujących z osobami uzależnionymi to główne zamierzenia samorządu, które planowane są do realizacji w ramach Programu.

Wielofunkcyjny charakter programu oraz zbiór celów i zadań zaplanowanych na poziomie ogólnym umożliwi dostosowywanie podejmowanych działań do lokalnych potrzeb. Cele będą realizowane w formie pracy ciągłej przez cały okres realizacji Programu. Programowe działania będą wymagały współpracy z administracją rządową i samorządową, instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii.

Inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej wpisuje się również w zadania własne samorządu. W związku z tym podobnie jak w latach ubiegłych zaplanowana jest organizacja obchodów XIII Lubuskiego Tygodnia Seniora. Realizatorem będą pracownicy Departamentu Infrastruktury Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

2. Zadania z zakresu administracji rządowej.

Od 1 maja 2004 r. samorząd województwa realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, nałożone na samorząd województwa ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Do zadań tych należy: pełnienie funkcji instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego a także wydawanie decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych realizowanych w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

V. WNIOSKI KOŃCOWE

Wnioski płynące z „Bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2011”, służącego szacowaniu kondycji pomocy społecznej w naszym województwie, przeprowadzonego wśród lubuskich ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie, nie odbiegają od tych sformułowanych przed rokiem. Podobna jest także skala realizacji zadań, dają się zauważyć te same obszary do zagospodarowania i problemy, z którymi borykają się gminy i powiaty.

Należy podkreślić, że w gminach i powiatach uwidacznia się wzrostowa tendencja dbałości o planowanie długofalowych działań służących rozwiązywaniu i łagodzeniu lokalnych problemów społecznych. Zwiększyła się liczba gmin i powiatów, które opracowały strategie rozwiązywania problemów społecznych.

W porównaniu z rokiem ubiegłym powiększyła się także ilość Projektów Systemowych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

Środki skierowane do gmin i powiatów na realizację w/w Projektów są szansą na rozwój aktywnych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz programów aktywności lokalnej. Uzasadnionym jest, więc dalsze wspieranie gmin i powiatów do ubiegania się o te właśnie środki.

W zakresie zabezpieczenia finansowego na realizację ustawowych zadań pomocy społecznej zdecydowana większość OPS-ów i PCPR-ów wykazuje pełne zabezpieczenie.